

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 275. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342679801040/facsimile.pdf> (tilgået 03. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

NOTER

- S. 90. *de Riges Salighed er vanskelig*, Matthæus 19,23; Markus 10,23; Lukas 18,24. – *item*, lat. *ligeledes*. – *Hospitals Lem*, *Fattiglem*. – *beneficium paupertatis*, lat. fri Proces p. Gr. a. *Fattigdom*. – *Serientz*, Dom. – *sætte*, antage for sandsynligt.
- S. 91. *Commerce*, Samkvem. – *Julian* (331-63), romersk Kejser. – *Qvi etc.* Som, skønt de besidder saare meget, stræber at faa mere. Frit efter Holbergs eget Epigr. II, 130, Vers 2. – *Inclinationer*, Tilbøjeligheder.
- S. 92. *Cicero*. Citatet næppe fra Cicero. – *Antigonus*, Antigonos Gonatas, Konge af Makedonien 276-239 f. Kr. Kilden er Ælian, *Varia Historia* 2,20. – *Epikur* (341-270 f. Kr.), græsk Filosof. Udtalelsen er – som den følgende, der er Senecas Gengivelse af den epikuræiske Sætning (i Epist. 17) – laant fra Montaigne I. Bog, Kapitlet: At ondt og godt for en stor Del beror paa vor egen Opfattelse. – *artigen*, kløgtigt. – *kortsvilligt*, lystigt, morsomt. – *Dionysius den yngre* (eller den Anden). Tyran i Syrakus, reg. 367-57 og 346-43.
- S. 93. *Aleppo*, By i Nordsyrien. – *Collegium*, Forsamling. – *underretted*, belært. – *Assessores*, Meddommerne. – *Mobilier*, rørligt Gods. – *Henrik 8.* regerede 1509-47, *Edvard 6.* 1547-53.
- S. 94. *udi min underjordiske Reise*, Niels Klim, Kap. IX (Provinzen Qvamso). – *intermitterer*, standser for en Tid. – *sociable*, omgængelige, selskabelige.
- S. 95. *Cicero*, *De finibus* I, 12, 40. En Smerte der varer længe er let, en der varer kort, svær. – *fældigt*, faldsfærdigt. – *Seneca*, Epist. 22,3. – *en vis Philosophus*, Montaigne I. Bog, Kapitlet: At filosofere er at lære at dø. Her staa ogsaa Cæsars Ord.
- S. 96. *med Lyst til Livet formindskes etc.*, naar Lysten til Livet formindskes, formindskes samtidig etc. – *Der fortælles*, Plutark, Pelopidas' Liv. – *Antigonos* (d. 301 f. Kr.), Aleksander d. Stores General; Konge over store lilleasiatiske Omraader. – *Kaldes etc.* Det at dø er skont for dem hvem det at leve bringer Overmod [for ved Døden undgaar de Nemesis]. – *Seneca*, *De ira* 2, 25, 3 frit citeret.
- S. 97. *endskjønt*, selv om. – *forfængelige*, forgængelige. – *Conditio etc.* Epigrammets Slutningslinier: Saaledes er Stand og Kaar forskellige af Navn, men ikke af Gavn, og enhver bør være tilfreds med sin Lod. – *Cur etc.*, Hvorfor er det ikke beskaaret Mestrene at erkende Kunstens Hemmeligheder, naar dog hver eneste af disse er aabenbar for de Uvidende (Vers 1-2 af 12). – *daarlige*, taabelige.
- S. 98. *Phaeton*. Solgudens Søn, der i Overmod prøvede at køre sin Faders Vogn. Han bragte herved Solen ud af sin Bane og blev derfor dræbt af Zeus. – *decidere*, domme. – *Restitution*, Helbredelse. – *Assurance*, Sikkerhed.